

VIZIUNEA AGENT GREEN PENTRU PĂDUREA ROMÂNIEI

Iulie 2020

Urși bruni într-o pădure administrată după modelul de silvicultură ecologică "Forever Forest" recomandat de Agent Green
© Agent Green 2019

REZUMAT

Pădurea României este în declin, iar silvicultura în regres. Administrația și cercetarea silvică actuală sunt neperformante și profund alterate de imixtiunea politicului. Tăierile ilegale sunt scăpate de sub control, în vreme ce autoritățile depistează doar 1% dintre acestea. Se arde anual mai mult lemn decât se taie legal și s-au construit fabrici de mare capacitate de procesare neintensivă a lemnului care exercită un stres fără precedent asupra pădurii. Fenomenul tăierilor ilegale nu a fost nici măcar încetinit, în ciuda eforturilor unor instituții ale statului și a presiunii publice. Nu există o justiție dedicată pentru mediu, iar legislația actuală nu sancționează elaboratorii amenajamentelor silvice atunci când aceștia încadrează eronat pădurile în categorii funcționale necorespunzătoare cu rezultat în degradarea sau compromiterea acestora.

Suprafața pădurilor parcurse cu lucrări de îngrijire a scăzut în detrimentul pădurilor cu tăieri agresive și regenerate incomplet sau cu specii inadecvate tipurilor naturale de pădure. Codul silvic actual cauzează degradarea multor păduri afectate de schimbările climatice în vreme ce reconstrucția ecologică a pădurilor destructurate stagnează. Normele tehnice sunt concepute pentru o industrie de profil aflată în proprietatea statului, ori statul deține astăzi mai puțin de jumătate din pădurile țării. Pădurile ocupă doar 29% din suprafața țării, existând o discordanță majoră față de procentul optim de împădurire. Acțiunile de împădurire a țării în afara fondului forestier sunt astăzi la cel mai redus nivel din istoria postbelică. Considerând media de 157,5 hectare de păduri noi înființate în ultimii 2 ani rezultă că procentul optim de împădurire de 40% va fi atins peste 16577 de ani. În prezent nu există suficient material în pepiniere pentru a furniza puieții necesari pentru a atinge procentul optim de împădurire.

Ca urmare a tăierilor excesive din ultimele decenii, majoritatea pădurilor au vârste sub 80 de ani (adică sub vârstele exploatabilității). În zonele de câmpie și de deal există un deficit major de suprafețe împădurite. În consecință, s-a redus semnificativ calitatea vieții cetățenilor, potențialul pădurilor pentru combaterea hazardelor climatice, hidrologice și geomorfologice și a fost afectată biodiversitatea. Anual, 20755 de cetățeni cu domiciliul în România mor din cauza poluării, dintre care 15126 din cauza poluării aerului.

Viziunea Agent Green este aliniată cu strategia de biodiversitate a Comisiei Europene pentru anul 2030 și presupune o reformă sistemică obligatorie pentru protejarea siguranței naționale, precum și ameliorarea de urgență a patrimoniului forestier al României și restaurarea serviciilor ecosistemice, asigurând condițiile sociale, ecologice și economice de dezvoltare a țării. Este esențială reprofesionalizarea și depolitizarea administrației silvice, precum și transformarea acesteia într-o administrație de stat. Pădurea trebuie îngrijită exclusiv pe principii apropiate de natură, capabile să asigure siguranța națională, durabilitatea economică, socială și conservarea biodiversității, precum creșterea aportului pădurilor României la atenuarea impactului schimbărilor climatice și al diferitelor dezastre naturale. Cel puțin 15% din suprafața împădurită trebuie să fie scoasă gradual din circuitul silvic până în anul 2030, devenind păduri strict protejate cu rol de conservare a biodiversității și rezervor de carbon pentru combaterea schimbărilor climatice, iar restul pădurilor vor tinde să atingă etapizat și să păstreze permanent minim 70% din volumul potențial specific compoziției pădurii respective. Un rol crucial îl prezintă fructificarea potențialului de creștere economică sustenabilă prin ecoturism, plecând de la premisele că România este încă posesoarea unui patrimoniu natural inegalabil în Europa.

I. SITUAȚIA ACTUALĂ A PĂDURII

Pădurile României sunt în declin, iar silvicultura în regres. Este în plină desfășurare un conflict ideologic, similar cu răscrucea în fața căreia România se găsea la sfârșitul secolului al XIX-lea, când modelul francez de silvicultură ecologică pierdea tot mai mult teren în fața modelului german de silvicultură agresivă, aplicat de austrieci mai ales în Bucovina, unde suprafețe uriașe fuseseră tăiate la ras. Istoria se repetă, deși este vizibil și măsurabil eșecul modelului german de silvicultură agresivă care implică suprafețe vaste tăiate la ras, eliminarea arborilor bătrâni și înlocuirea completă a pădurilor mixte naturale cu monoculturi vulnerabile în fața dezastrelor naturale și a insectelor.

Tendința din România este surprinzătoare și în contextul în care țările care urmaseră modelul german (inclusiv Germania) și-au reconsiderat abordarea și implementează programe de reconversie a plantațiilor la păduri de tip natural-fundamental și o silvicultură apropiată de natură (de exemplu modelul ProSilva). România pare să urmeze o tendință opusă, de renunțare la principiile ecologice în gospodărirea pădurii.

Spre deosebire de secolul al XIX-lea, când specialiștii au optat pentru silvicultura ecologică, regresul din prezent este dublat de o clasă politică submediocră, care nu este capabilă să pună capăt nici măcar tăierilor ilegale de păduri și caută mai degrabă soluții pentru legalizarea acestora. Mai mult, administrația silvică actuală este afectată de imixtiunea politicului în sectorul silvic, în promovarea în funcțiile de conducere de la toate nivelurile prevalând apartenența politică în detrimentul competenței.

Pădurea continuă să fie supusă unor agresiuni fără precedent, în ciuda inițiativei din anul 2015 a Președinției României, susținută de Academia Română, de a introduce în legislația aferentă siguranței naționale prevederi prin care este considerată amenințare la adresa siguranței naționale, așa cum este prevăzut în documentul de poziție din anul 2016, intitulat "Starea Actuală și Viitorul Pădurilor României în Viziunea Academiei Române": *"orice acțiune sau inacțiune care lezează interesele economice strategice ale României, cele care au ca efect periclitarea, gestionarea ilegală, degradarea ori distrugerea resurselor naturale, fondului forestier, cinegetic, cu consecințe la nivel național sau regional"*.

Datele din Inventarul Forestier Național ciclul 1 (2008-2012) au arătat că tăierile ilegale s-au ridicat în acest interval la o medie la 8,8 milioane m³ lemn anual. Dar la ciclul 2 (2013-2018), datele Inventarului Forestier Național arată că în România tăierile ilegale au crescut. Inventarul arată că 38,6 milioane m³ de lemn au lipsit anual din suprafața împădurită din care doar aproximativ 18 milioane m³ au fost extrase în mod legal, în ciuda intervenției Președintelui României din anul 2015 și a recomandării Academiei Române de limitarea volumului exploatărilor forestiere la nivelul de cel mult 17 milioane m³/an.

Potrivit unui raport Greenpeace, la nivelul anului 2018, autoritățile de control au fost capabile să depisteze doar 1% din totalul tăierilor ilegale de lemn care au loc în România, respectiv 200.000 m³ din cele aproximativ 20 de milioane m³ lemn tăiat ilegal anual în țară. Topul eficienței autorităților de control în combaterea fenomenului de tăieri ilegale în funcție de cantitățile de lemn confiscate: Poliția - 55.393 m³, Garda Forestieră - 30.415 m³ și Jandarmeria - 1.824 m³. Din cauza relaxării Legii Contravențiilor, la jumătatea lui 2017, numărul mijloacelor de transport confiscate a scăzut cu 74% în contextul în care volumul de lemn tăiat ilegal și raportat de autorități a crescut.

Inițiativele procurorului șef al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (PICCJ) și ale unor membri ai Parlamentului României pentru înființarea procuraturii pentru mediu sunt încă tergiverstate. Direcția de Investigare a Infrațiunilor de Mediu (DIIM) este concepută să funcționeze în cadrul Parchetului General, condusă de un procuror-șef, numit de președintele României la propunerea

ministrului Justiției cu avizul CSM. DIIM ar urma să ancheteze, printre altele, tăierile ilegale de păduri, degradarea ariilor protejate, braconajul și traficul cu animale sălbatice.

În anul 2001, academicianul Victor Giurgiu estima în scurtul istoric al pădurilor României din cartea intitulată "Pădurile Virgine din România" că pădurile au ocupat în trecut 80% din suprafața țării, diferența fiind ocupată de pajiști de stepă (15%), de vegetație alpină, subalpină, acvatică și palustră (5%). La sfârșitul secolului al XIX-lea suprafața împădurită a scăzut la 40%, ajungând la sfârșitul celui de al II-lea război mondial la 28%. Despăduririle cele mai agresive s-au produs la câmpie, unde suprafața împădurită rămasă variază între 3% în sud-est și 10% în vest.

În cartea sa intitulată "*Din viața unui amenajist*", dr. Ing. Zeno Oarcea vorbește despre România drept ținutul pădurilor, grație poziției geografice și a climatului specific. Potențial, pădurea este formațiunea vegetală naturală pentru cca. 85 % din suprafața țării. Rămasă la cca. 65-70 % pe timpul dacilor, apoi la cca 50% în timpul voievodatelor, a scăzut drastic la 35% în secolul al XVIII-lea, pentru ca o dată cu dezvoltarea mijloacelor de transport moderne (în special căi ferate cu traverse din lemn) să ajungă și să rămână în prezent la cca. 29%. În lucrarea sa, Zeno Oarcea insistă asupra necesității cuantificării funcțiilor de protecție ale pădurilor. Funcția de reglare a apelor, funcția de oprire a eroziunilor, funcția climatică, funcția estetică, funcția științifică, de recreere, toate acestea având o importanță socială mai mare decât funcția de producție de lemn.

În prezent, există o discordanță majoră între gradul actual de acoperire al teritoriului țării cu păduri (29%) și procentul optim de împădurire (40%) stabilit prin Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă din anul 1999 și susținut de Academia Română în anul 2016. Acțiunile de împădurire a țării în afara fondului forestier sunt astăzi la cel mai redus nivel din istoria postbelică. Potrivit INS, în anul 2018, suprafața împădurită a României a crescut cu 72 de hectare de păduri noi, iar conform raportului stării pădurilor realizat de ministerul de resort în anul 2017 s-au creat 243 de hectare cu păduri noi. Dar pentru a ajunge la procentul optim de 40%, România trebuie să crească suprafața împădurită a țării de la 6.929.047 hectare (suprafața împădurită în prezent, potrivit IFN) până la 9.540.000 hectare, adică trebuie plantate 2.610.953 de hectare cu păduri noi. Considerând media de 157,5 hectare de păduri noi înființate în ultimii 2 ani pentru care există date oficiale (2017-2018), rezultă că procentul optim de împădurire de 40% va fi atins în anul 18597, adică peste 16577 de ani.

S-a redus în ritm accelerat suprafața pădurilor parcurse cu lucrări de îngrijire, dar a crescut suprafața pădurilor cu tăieri agresive (rase și progresive) și regenerate incomplet sau cu specii inadecvate tipurilor naturale de pădure. Managementul deficitar al pădurilor României este reflectat și de ponderea foarte ridicată a tăierilor de igienă și accidentale, utilizate pentru înlăturarea efectelor generate de diverși factori vătămători. Acest lucru demonstrează că tăierile de îngrijire și conducere a arboretelor și tăierile de regenerare, care sunt tăieri cu caracter sistematic și cu un caracter preventiv și de fortificare a arboretelor, nu sunt realizate corect sau nu sunt realizate deloc, fiind nevoie să fie înlocuite cu tăieri cu caracter special, conjuncturale, utilizate de asemenea și pentru a tăia lemn de calitate atunci când a fost epuizată cota de lemn aprobată pentru anul respectiv, sub masca că este vorba de lemn puternic afectat de vătămare. Potrivit datelor INS, prin tăierile de igienă și cele accidentale se exploatează anual aproximativ 2 milioane m³.

Volumul lucrărilor de amenajare a bazinelor hidrografice torențiale a ajuns la cel mai redus nivel din ultimii 80 de ani. Și aici nu ne referim la corectarea de torenți prin modificări structurale și de funcții a mediului natural și fragmentare de habitate acvatice prin turnare de betoane ci la crearea unor zone de vărsare, liniștire și stabilizare a debitelor, inclusiv zone împădurite care periodic pot deveni mlaștini. Mai mult, majoritatea izvoarelor din Câmpia Română au dispărut în urma defrișărilor pădurilor produse de-a lungul timpului, iar cele care au rămas au un debit redus și un regim instabil.

În pofida amplificării efectelor schimbărilor climatice și a insistențelor unor entități, acțiunea de creștere a suprafețelor cu perdele forestiere pentru protecția culturilor agricole, căilor de comunicație și a așezărilor omenești este practic nesemnificativă.

Codul silvic actual este în contrast cu amploarea și intensificarea proceselor de uscare și degradare a multor păduri, afectate deja de efectele schimbărilor climatice, programul național al reconstrucției ecologice a pădurilor destructurate este insuficient reglementat. Sectorul forestier, structurat și în prezent pe realitățile anilor 1980-1986 (când s-a conceptualizat managementul silvic prin adoptarea normelor pentru silvicultură), se zbate în propria neputință generată de lipsa de adaptare a acestuia la contextul actual (economie de piață, proprietate diversificată asupra terenurilor forestiere, diversificarea cerințelor actuale ale societății față de pădure, schimbări climatice, etc.). Normele tehnice care reglementează managementul pădurii sunt gândite pentru o industrie de profil aflată în proprietatea statului, când estimarea masei lemnoase pe picior realizată pe baza APV era suficientă pentru economia forestieră planificată. Mai mult, atribuirea pădurilor de Stat unei singure regii a condus inevitabil la o situație de monopol, concurența pentru o administrare sustenabilă a pădurilor lipsind în prezent cu desăvârșire.

Retrocedarea pădurilor către foștii proprietari sau moștenitorii acestora nu s-a făcut cu prudență, consecințele pentru fondul forestier restituit fiind dezastruoase în multe zone ale țării. Suprafața fondului forestier la nivelul anului 2018 era de 6.929.047 ha din care doar 3.135.927 ha mai rămăsese în proprietatea publică a statului, administrată de Regia Națională a Pădurilor – Romsilva. Ori în mare parte din pădurile retrocedate, nu se face silvicultură, ci doar exploatare neurmărită de regenerare. Cauza acestei situații este mai ales codul silvic, care în definiția juridică a pădurii precizează doar „*teren cu folosință pădure*”, conform amenajamentelor silvice din anii 1990. Niciunde nu se evidențiază funcțiile sociale, de protecție, ale pădurilor, esențiale pentru mediu. Chiar dacă rigorile administrației fondului forestier proprietate publică a statului sunt mai ridicate, tendințele nu sunt nici aici adaptate nevoilor reale a pădurilor, tot mai multe păduri cu funcții de protecție fiind incluse într-un regim intensiv de exploatare. Legislația actuală nu sancționează elaboratorii amenajamentelor silvice atunci când aceștia încadrează eronat pădurile în categorii funcționale necorespunzătoare cu rezultat în degradarea sau compromiterea acestora. Amenajistii sunt tot proiectanți, exact ca în alte domenii unde există sancțiuni financiare, penale sau de retragere / suspendare a dreptului de a mai elabora amenajamente silvice, similar cu suspendarea certificării / atestatului pentru firmele de exploatare.

Din punct de vedere ideologic, România se regăsește astăzi la o răscruce similară cu cea de la sfârșitul secolului al XIX-lea, când austriacul Johann Pitschak a adus în România modelul de silvicultură intensivă germană, bazat pe tăieri rase vaste și monoculturi. Modelul câștigase foarte mult teren în Bucovina. Dar România avea atunci o tradiție bazată pe silvicultura ecologică cu o generație de silviculturi școliți în Franța după modelul G. Hüffel. Guvernul României și Regele Carol I i-au invitat atât pe Hüffel cât și pe Pitschak la București pentru a-și apăra pozițiile. La acea vreme silvicultura ecologică a câștigat. Congresul silvicultorilor din 1894 a votat aproape în unanimitate pentru modelul Hüffel. Pădurile conduse pe principii de silvicultură ecologică și-au reconstituit astăzi (un secol mai târziu) structura lor neregulată, naturală. Între timp, practica arată că cele 2 ideologii au continuat să coexiste, astfel că jumătate dintre pădurile din România sunt astăzi departe de silvicultura ecologică. Este vorba de monoculturi de molid, pin, salcâm și plop euramerican. La acestea se adaugă combaterea chimică a insectelor în stejărete. Aceste păduri sunt astăzi cele mai lipsite de biodiversitate și vulnerabile în fața doborâturilor de vânt și a insectelor. Totodată, pădurile astfel administrate, pun în pericol siguranța națională.

În prezent, presiunea economică care promovează modelul de silvicultură agresivă este fără precedent și se exercită chiar și asupra ariilor protejate și a ultimelor păduri primare. Doar circa 7,51% din pădurile

virgine (30.062 hectare) sunt protejate astăzi deși Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă a României din anul 1999 prevedea expres protejarea acestei comori forestiere extrem de valoroase: „*Conservarea biodiversității și asigurarea stabilității, sănătății și multifuncționalității pădurilor prin: ocrotirea, prin mijloace specifice, a circa 400.000 ha păduri naturale și cvasi-virgine existente în Carpații românești.*”

Guvernul și Parlamentul României au permis în ultimii 20 de ani în mod inexplicabil exercitarea unui stres fără precedent asupra pădurilor pe două direcții majore, fără o evaluare serioasă a impactului cumulat asupra mediului și a capacității de suport a ecosistemelor:

- a) deschiderea de noi fabrici cu mare capacitate de procesare de lemn neprelucrat intensiv.
- b) existența unui număr foarte mare de locuințe care utilizează lemn pentru încălzire, gătit și asigurarea apei calde, prin arderea acestuia în sobe vechi, cu un randament scăzut, sau chiar prin instalarea unor centrale ineficiente și poluante pe lemn.

Situația este recunoscută și recent documentată de Institutul Național de Statistică (INS) și prezentată în „Raportul de examinare preliminară pe piața comercializării masei lemnoase cu destinația lemn de foc”, elaborat în anul 2018 de către Direcția Teritorială a Consiliului Concurenței.

Potrivit raportului, producția oficială de lemn de foc din fondul forestier național a fost estimată de către INS la cca. 5.163.000 m³/an. Dar consumul real total de lemn de foc (inclusiv biomasă), la nivel național era estimat la cca. 22.783.000 m³, pentru anul 2016, respectiv cca. 23.004.000 m³, pentru anul 2017. Din consumul total de lemn de foc (inclusiv biomasă), la nivel național, INS a estimat un consum de lemn de foc (inclusiv biomasă) doar pentru populație de: 18.698.360 m³, pentru anul 2016 și 19.178.000 m³, pentru anul 2017. Dar producția națională totală de masă lemnoasă pentru anul 2016, a fost estimată la 17.198.000 m³, iar pentru anul 2017, la 18.316.000 m³, adică s-a ars mai mult lemn decât s-a tăiat legal, fără a lua în considerare, lemnul necesar pentru industrie și alte utilizări, adică aproximativ 20 de milioane de m³.

Cantitatea foarte mare de lemn cu destinația lemn de foc, arderea acestuia în instalații cu eficiență energetică foarte mică, neechipate cu filtre pentru reducerea poluării, utilizate preponderent de către populație în țara noastră, are o serie de consecințe negative sub raport ecologic, economic și social, cum ar fi:

- Sursă de degradare a pădurilor ca urmare a tăierilor ilegale generate de o cerere de lemn de foc mai mare decât recolta de lemn de foc comercializată de către administratorii și proprietari de fond forestier, respectiv lemn de mici dimensiuni și de calitate slabă. Aceasta are consecințe directe asupra tuturor serviciilor ecosistemice furnizate de pădure.
- Sursă de poluare a mediului ca urmare a randamentului scăzut de transformare în energie termică a lemnului de foc a sobelor utilizate pe scară largă de populație și a noxelor emise în atmosferă, cu consecințe inclusiv asupra sănătății populației.
- Contravine măsurilor de combatere a schimbărilor climatice prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin utilizarea lemnului în bunuri cu folosință îndelungată.
- Afectează cantitatea de lemn valorificată superior de către industria lemnului (produse cu valoare adăugată ridicată și cu durată de folosință îndelungată).

În acest context, stresul asupra pădurii s-a materializat și în reducerea semnificativă a suprafeței arboretelor exploatabile ca urmare a tăierilor excesive din ultimele decenii, astfel că în prezent majoritatea arboretelor de munte și dealuri au vârste sub 80 de ani (adică sub vârstele exploatabilității). De aceea, persoanele interesate din acest segment al industriei lemnului solicită în mod iresponsabil majorarea volumului de exploatat prin reducerea vârstelor de tăiere. Se face abstracție de faptul că aproape un sfert din pădurile țării îndeplinesc funcții speciale de protecție de mare importanță pentru siguranța națională (tipurile funcționale I și II), unde ar trebui să se facă doar lucrări de conservare. De asemenea, mai ales în zonele de câmpie și de deal există un deficit major de suprafețe împădurite și de arborete exploatabile, potrivit Academiei Române.

În consecință, s-a redus semnificativ calitatea vieții cetățenilor, potențialul pădurilor pentru combaterea hazardelor climatice, hidrologice și geomorfologice și a fost afectată biodiversitatea. Anual, 20 755 de cetățeni cu domiciliul în România mor din cauza poluării, dintre care 15 126 din cauza poluării aerului, potrivit celui mai recent raport al organizației Global Alliance on Health and Pollution (GAHP), înființată în comun de Banca Mondială, Comisia Europeană, ONU și ministere ale mediului și ale sănătății din peste 25 de state.

II. VIZIUNE

Patrimoniul forestier al României este ameliorat, iar serviciile ecosistemice sunt restaurate, asigurând condițiile sociale, ecologice și economice de dezvoltare a țării. Pădurea este îngrijită exclusiv pe principii naturalistice / apropiate de natură (silvicultură ecologică), capabile să asigure siguranța națională, durabilitatea economică, socială și conservarea biodiversității, precum creșterea aportului pădurilor României la atenuarea impactului schimbărilor climatice și al diferitelor dezastre naturale. Potențialul de creștere economică sustenabilă prin ecoturism, plecând de la premisele că România este încă posesoarea celui mai valoros patrimoniu natural forestier din zona temperată a Europei, este fructificat.

III. OBIECTIVE PENTRU ÎNDEPLINIREA VIZIUNII

OBIECTIVE SPECIFICE PENTRU GESTIONAREA DURABILĂ A PĂDURII

1. Creșterea susținută și progresivă a suprafeței împădurite a țării de la 29% în prezent (2020), la 34% în anul 2030 și la 40% în anul 2040. Acest procent trebuie să aibă diferențieri zonale: 15% la câmpie, 32% la dealuri și 70% în munți. Există modele de succes în lume. De exemplu Costa Rica a crescut suprafața împădurită a țării de la 25% în anul 1990 la 52% în prezent. Măsurile au inclus eliminarea subvențiilor acordate crescătorilor de animale interzicerea defrișărilor, implicarea societății și premii semnificative pentru plantările record. În România este de asemenea nevoie de măsuri extraordinare și foarte creative pentru atingerea obiectivelor, inclusiv acordarea de subvenții și premii. În teren, creșterea poate fi susținută prin:
 - a) Împădurirea celor 2 milioane de hectare de terenuri puternic degradate și abandonate de agricultură cu specii indigene, proporția acestora cât mai apropiată de cea naturală cu luarea în considerare a fenomenului schimbărilor climatice.
 - b) Îmbogățirea cu arbori nativi a pajiștilor și a culturilor agricole (crește biodiversitatea, înfrumusețează peisajul, oferă umbră pentru animalele și loc de cuibărit pentru păsările care controlează dăunătorii din culturile agricole).
 - c) Crearea a cel puțin 20.000 km de perdele forestiere pentru protecția terenurilor agricole până în anul 2035 (10 000 km la nivelul anului 2025).
 - d) Crearea de păduri noi cu specii indigene, proporția acestora cât mai apropiată de cea naturală, cu luarea în considerare a fenomenului schimbărilor climatice și cu structuri optime pentru îndeplinirea funcțiilor mixte sociale și economice în jurul orașelor și în zonele lipsite de păduri, în special în sudul și sud-estul țării.
2. Crearea de culturi cu specii repede crescătoare (neinvasive) în afara fondului forestier, în scopul reducerii presiunii economice asupra pădurilor naturale cu biodiversitate ridicată (100 000 ha până în 2030 și 200 000 ha până în 2040).
3. Tranziția etapizată și integrală la silvicultura ecologică (apropiată de procesele naturale) până în anul 2030, conform principiilor și cerințelor minime enunțate de Agent Green prin modelul

de silvicultură "Pădurea Veșnică" (Forever Forest). Reconstrucția ecologică a pădurilor structural degradate, inclusiv re-naturalizarea anumitor zone din Lunca Dunării și luncile unor râuri interioare, aceasta în funcție de structurile naturale potențiale. Silvicultura ecologică este singura capabilă de a genera arborete mixte, cu structură orizontală mozaicată. Tăierile agresive de tipul celor rase sau progresive cu deschideri mai mari de 0,3 hectare trebuie să fie complet abandonate (cu excepția zonelor restrânse unde este nevoie de reconstrucție ecologică și procesele naturale nu mai pot prevala). Tăierile de igienă trebuie adaptate la principiile ecologice, cu acceptarea uscărilor normale ca parte a proceselor ecologice naturale în sensul menținerii în arborete a arborilor morți (pe picior sau dărâmați), scorbuoși, defectuoși sau bătrâni, dar extrem de valoroși pentru conservarea biodiversității, pentru zestrea genetică a pădurii și transferul de informație către generațiile următoare.

4. Promovarea în păduri a tipurilor naturale fundamentale inclusiv prin reconstrucția lor pe baza datelor istorice, a speciilor autohtone și a varietăților locale, adaptate condițiilor pedoclimatice, acordând prioritate esențelor cu creștere lentă în perioada de tinerețe, dar susținută la vârste înaintate, capabile să formeze păduri optim biodiversificate, durabile și multifuncționale. Față de compoziția actuală (26,5 rășinoase, 31,5% fag, 16,7% stejar și 25,3% alte esențe), compoziția pădurilor țării trebuie să ajungă până în anul 2030 la 26% rășinoase, 34% fag, 22% stejar și 18% alte esențe native tari și moi. Această compoziție a fost agreată de Guvern încă din anul 1999 în Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă. Pe lângă speciile principale de bază, trebuie acordată o atenție specială esențelor native de mare valoare economică și pentru biodiversitate (frasin, ulm, paltin, cireș, tei, scoruș, salcie, anin, larice etc).
5. Limitarea volumului tăierilor la creșterea anuală într-o pădure doar atunci când volumul de lemn pe picior va fi ajuns din nou la minim 70% din volumul total potențial specific compoziției pădurii respective. Până la acel moment se va permite recoltarea unui volum de lemn de maxim 2/3 din creșterea anuală stabilită prin amenajamentul silvic aprobat. Cota anuală de tăiere propusă de specialiști ar putea fi validată de Parlament pentru control dual. Este imperios necesar a fi realizat un studiu bazat pe simulări ale evoluției volumului de lemn pe picior în pădurile neprotejate. Dacă datele IFN arată că avem o creștere anuală totală a pădurilor de peste 50 mil m³, atunci trebuie identificat cât din această creștere este în pădurile din care se extrage lemn și cât în pădurile protejate strict în prezent și planificat a fi strict protejate în viitorul apropiat (Catalogul Pădurilor Virgine, Parcuri Naționale noi și existente, Rezervații, situri UNESCO, situri Natura 2000 etc). Trebuie de asemenea luat în calcul și faptul că suprafața arboretelor exploatabile s-a redus semnificativ ca urmare a tăierilor excesive din ultimele șapte decenii, astfel că în prezent majoritatea arboretelor de munte și dealuri au vârste sub 80 de ani (cu mult sub vârstele exploatabilității).
6. Identificarea monoculturilor de molid, pin și alte specii și realizarea unei strategii/plan de revenire a pădurilor naturale. Se vor asigura facilități pentru recoltarea masei lemnoase cu prioritate din aceste monoculturi în cadrul cotei de recoltă aprobate anual, în cadrul proceselor de reconstrucție ecologică a tipurilor naturale fundamentale de pădure.
7. Instituirea unor mecanisme de valorificare / plată a serviciilor ecosistemice oferite de pădure către beneficiarii acestora. Între acestea menționăm sechestrarea carbonului, păstrarea calității și constanței surselor de apă, producția de oxigen, moderarea schimbărilor climatice, etc. În contextul scenariului negativ privind încălzirea globală și fenomenele de deșertificare este necesară crearea unui mecanism prin care un procent infim din valoarea apei la

destinatarii finali să se întoarcă la protejarea pădurilor din bazinele hidrografice de colectare ale principalelor cursuri de apă.

8. Evidențierea în codul silvic a funcțiilor sociale de protecție ale pădurilor, esențiale pentru mediu.

OBIECTIVE ADMINISTRATIVE

1. (Re)profesionalizarea și depolitizarea administrației silvice și recrutarea/promovarea pe bază de competențe, valoare, performanță, meritocrație în funcțiile de conducere de la toate nivelurile. Regia Națională a Pădurilor trebuie transformată într-o Administrație de Stat, plătită din taxe și impozite pentru a elimina dependența financiară actuală de volumul de lemn exploatat (după modelul de succes din perioada interbelică).
2. Excluderea activităților de exploatare a pădurilor din atribuțiile Administrației Silvice De Stat.
3. Sanționarea financiară și penală a elaboratorilor de amenajamente silvice atunci când aceștia încadrează eronat pădurile în categorii funcționale necorespunzătoare cu rezultat în degradarea sau compromiterea acestora, cu afectarea siguranței naționale. Retragerea / suspendarea dreptului de a mai elabora amenajamente silvice, similar cu suspendarea certificării / atestatului pentru firmele de exploatare.
4. Subvenționarea de către stat a lucrărilor forestiere nerentabile pentru proprietari, dar necesare dezvoltării arboretelor, cu stabilirea unor priorități privind menținerea și crearea unor păduri cât mai apropiate de cele naturale prin biodiversitate, structură și compoziția speciilor.
5. În cazul exploatării și neîmpăduririi terenurilor private în maxim 2 ani, să se impute proprietarilor echivalentul funcțiilor sociale și de protecție, ca penalizare, fiind vorba de daune sociale, suportate de toți. Dacă cuantumul cumulativ al acestor penalizări neplătite, timp de 2 ani, ajunge la valoarea de piață a terenului despădurit, terenul respectiv să poată fi naționalizat, cu motivarea de subminare a siguranței naționale, proprietarul fiind incapabil de gestionarea unui bun național.
6. Achiziționarea de către Stat a pădurilor cu funcții importante sociale și de protecție, după justa despăgubire a vechilor proprietari.
7. Încredințarea gestionării pădurilor care aparțin comunelor, bisericilor sau altor colectivități publice, administrației silvice de stat.
8. Stimularea proprietarilor privați să se constituie în asociații puternice pentru a-și îngriji împreună pădurile.
9. Intensificarea utilizării lemnului pentru producția de bunuri prelucrate superior, cu valoare adăugată ridicată, eliminarea permanentă a exportului de bușteni și limitarea exportului de produse brute (cherestea) la maxim 25% din lemnul recoltat în fiecare an.
10. Elaborarea unui program național care să vizeze creșterea utilizării lemnului în construcții, dezvoltare/ regenerare urbană, clădiri publice.
11. Reducerea cantității de lemn utilizat pentru foc, creșterea randamentului la arderea lemnului de foc, trecerea la surse alternative de încălzire care nu includ combustibili fosili. Subvenționarea lemnului de foc pentru populația din comunitățile care se încălzesc cu lemn și care nu au alte surse locale de venit.

12. Informatizarea și tehnologizarea sectorului forestier – administrații silvice, găzi forestiere, autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură.
13. Elaborarea unor cerințe / condiții de performanță pentru activitățile cu impact asupra mediului (exploatarea pădurilor, construcția de drumuri forestiere, etc.), care să fie asumate prin contract de către agenții economici care le realizează.
14. Dezvoltarea și implementarea unei proceduri de evaluare de mediu a activităților din sectorul silvic cu impact semnificativ asupra mediului eficient, bazate pe condiții/cerințe și proceduri clare, care să fie respectate încă din etapa de elaborare/proiectare a respectivelor programe, planuri sau proiecte.
15. Retehnologizarea activității de exploatare cu utilaje moderne care să reducă și să limiteze impactul de mediu. Orice construcție în domeniul forestier (drum forestier, panouri, bariere) să se supună legii construcțiilor. Traseele de scos apropiat să aibă o planificare exactă și să fie remediat solul în totalitate sau să se caute soluții alternative dacă este risc de degradare a solului și rocii prin transportul arborilor.
16. Transparența întregii activități silvice prin consultarea publică a oricăror lucrări silvice, publicarea pe internet a tuturor planurilor, planificărilor și autorizațiilor emise. Publicarea rezultatelor controalelor și măsurile dispuse.

OBIECTIVE PENTRU ÎNTĂRIREA TRASABILITĂȚII ȘI COMBATerea TĂIERILOR ILEGALE

1. Implementarea unui sistem obiectiv, transparent, eficient de evaluare a volumului de lemn introdus în piață, de autorizare a transportului lemnului și de monitorizare a circulației materialului lemnos. Se va avea în vedere posibila renunțare treptată la actele de punere în valoare (APV-uri) și la vânzarea lemnului pe baza evaluării volumului de lemn pe picior, în favoarea vânzării lemnului recoltat, sortat și măsurat la rampă.
2. Eficientizarea monitorizării și controlului activităților silvice.
3. Asigurarea transparenței și participării pasive a cetățenilor la monitorizarea activităților din silvicultură și combaterea tăierilor ilegale prin dezvoltarea de instrumente care să permită implicarea acestora și prin punerea la dispoziția publicului a unor date, informații și instrumente adecvate de evaluare și sesizare a ilegalităților.
4. Îmbunătățirea SUMAL prin utilizarea de hărți satelitare de înaltă rezoluție, sisteme de monitorizare video a platformelor, depozitelor de material lemnos, a drumurilor și căilor de acces în pădure, urmărirea prin GPS (punct de plecare, rută, destinație) a tuturor transporturilor cu lemn (inclusiv cele care circulă cu lemnul acoperit de prelată sau aflat în containere, basculante etc), fotografiile din spatele vehiculelor cu numărul de înmatriculare și cu încărcătura.

5. Înființarea Justiției Verzi, cu procurori și judecători de mediu, specializați pe respectarea legislației naționale, europene și a tratatelor și convențiilor internaționale, cum sunt cele adoptate de Conferința Națiunilor Unite pentru Mediu și Dezvoltare (1992), Aarhus (2001), Espoo (1997) și de Conferințele ministeriale pentru protecția pădurilor europene (Strasbourg, 1990; Helsinki 1993; Lisabona 1998).

OBIECTIVE PENTRU ARIILE NATURALE PROTEJATE

1. Reconsiderarea organizării, operaționalizarea și depolitizarea Agenției Naționale pentru Administrarea Ariilor Naturale Protejate (inclusiv a subunităților teritoriale) pentru a deveni garantul păstrării integrității ariilor naturale protejate. **Profesionalizarea ANANP și prin înlocuirea specialiștilor în silvicultură cu cei din domeniul științelor naturii. Finanțarea ANANP din Bugetul de Stat.** Scoaterea tuturor administrațiilor de arii naturale protejate din structura Romsilva.
2. Armonizarea legislației din România cu Strategia UE pentru biodiversitate. Conservarea biodiversității și asigurarea stabilității, sănătății și multifuncționalității pădurilor prin scoaterea graduală din circuitul silvic și protejarea strictă a 15% din suprafața împădurită a României până în anul 2030, ținând cont de toate tipurile de ecosisteme forestiere, prin:
 - a. Interzicerea totală a exploatării pădurilor în rezervații științifice, parcuri naționale, monumente ale naturii, rezervații naturale, Delta Dunării (cu excepția lemn de foc pentru comunitățile izolate din interior)
 - b. Extinderea parcurilor naționale și naturale existente și constituirea de noi parcuri (Ciucas, Țarcu, Făgăraș, Parâng, Almajului, Giumalău-Rarău, Codru-Moma, Coridorul Jiului, Zarand și altele) și suprapunerea acestora cu Siturile Natura 2000 până în anul 2024.
 - c. Transformarea de urgență a Siturilor de Importanță Comunitară (SCI) în Aree Speciale de Conservare (SAC).
 - d. Constituirea de noi rezervații naturale, monumente ale naturii și extinderea Patrimoniului Mondial UNESCO până la 1% din pădurile României.
 - e. Popularea justă a catalogului național al pădurilor virgine cu rectificarea criteriilor de desemnare în așa fel încât nu doar pădurile virgine aflate în stadiu de climax să fie protejate, ci și pădurile virgine aflate în toate stadiile de dezvoltare. Trebuie cuprinse și pădurile cu arborete pure în secțiuni care prezintă condiții extreme, unde o singură specie adaptată la aceste condiții se poate dezvolta. Declararea ca rezervații științifice asimilate categoriei IUCN I a tuturor pădurilor din catalogul național.
 - f. Conservarea ecosistemelor forestiere vulnerabile, cum sunt cele din silvostepă, cele situate la limita altitudinală a vegetației forestiere, pădurile situate pe carsturi, etc.
3. Realizarea și implementarea până în anul 2024 a unei noi strategii naționale de ecoturism pentru a fructifica potențialului fără egal în UE al patrimoniului natural al României.

BIBLIOGRAFIE

Academia Română. Starea Actuală și Viitorul Pădurilor României în Viziunea Academiei Române:

<https://acad.ro/acadDeclaratii/d0509-AR-StareaPadurilor.pdf>

EU Biodiversity Strategy

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/actions-being-taken-eu/eu-biodiversity-strategy-2030_en

Global Alliance on Health and Pollution (GAHP)

https://gahp.net/wp-content/uploads/2019/12/PollutionandHealthMetrics-final-12_18_2019.pdf

Guvernul României, 1999. Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României.

Hüffel G., 1894, Brădeturile din Carpații României. Revista pădurilor.

Inventarul Forestier Național

<http://roifn.ro/site/rezultate-ifn-2/>

Institutul Național de Statistică. Statistica Activităților din Silvicultură

https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/statistica_activitatilor_din_silvicultura_in_anul_2018.pdf

Institutul Național de Statistică, Baza de Date TEMPO

<http://statistici.insse.ro/shop/?page=tempo2&lang=ro&context=47>

Institutul Național de Statistică. Direcția Teritorială a Consiliului Concurenței. Raport de examinare preliminară pe piața comercializării masei lemnoase cu destinația lemn de foc

http://www.consiliulconcurenței.ro/uploads/docs/items/bucket14/id14964/examinare_preliminara_lemn_de_foc_neconfidential.pdf

Ministerul Apelor și Pădurilor, Raport privind Starea Pădurilor României 2017

<http://apepaduri.gov.ro/wp-content/uploads/2014/07/Starea-p%C4%83durilor-%C3%AEn-anul-2017.pdf>

Modelul de silvicultură ecologică "Forever Forest"

<https://www.agentgreen.ro/forever-forest/>

Oarcea Z., 2015, Din Viața unui amenajist

Pădurile virgine din România, Giurgiu, V. Doniță, N. Bândiu, C. Radu, S. Cenușă, R. Dissescu, R. Stoiculescu, C. Biriș, I.A. (2001). ISBN: 2-9600251-1-1.

ProSilva

<https://www.prosilva.org/>

Raport: Catalogul Pădurilor Virgine Pierdute

https://www.agentgreen.ro/wp-content/uploads/2020/04/20200410_raport_catalogul_padurilor_pierdute.pdf

Raportul Tăierilor Ilegale 2018, Greenpeace Romania

<https://www.greenpeace.org/romania/comunicat-presa/2207/taieri-ilegale-2018-greenpeace/>

România, CSM, Ordinea de zi soluționată din 9 aprilie 2020

<https://www.csm1909.ro/ViewFile.ashx?guid=3a5887ad-1866-4f75-a70c-7641b83716cb|InfoCSM>

Romsilva, Prezentare Generală

http://www.rosilva.ro/articole/prezentare_generala_p_178.htm